

'De Hoeksche Waard, zeventig jaar geleden'

Strijen, waar de jeugd naar toe komt

Na de Watersnoodramp van 1953 werd in opdracht van het Commissariaat voor Sociale en Culturele Arbeid onderzocht welke projecten op het gebied van maatschappelijk-, vormings- en jeugdwerk aandacht behoeften. Onderdeel van de rapportage van destijds vormde een gedetailleerd beeld van de dorpen in Hoeksche Waard. De artikelen uit deze serie zijn een samenvatting van het werk van de rapporteurs. Deze keer in deel 5b: Strijen (De politieke verhoudingen, vrije tijdsbesteding en de kerkelijke jeugdorganisaties).

Door: Henk van den Heuvel

De politieke verhoudingen

Strijen-Sas heeft naar verhouding het grootste aantal P.v.d.A.-stemmen. Het is van oudsher socialistisch georiënteerd; de leden van het Algemeen Nederlands Werklieden Verbond, door Heldt gesticht, zijn later ook niet met "Patrimonium" meegegaan. Het eerste vrouwelijke socialistische Kamerlid Suze Groeneweg kwam uit Strijen. De arbeiders op Sas waren eerder georganiseerd dan op Strijen. Totaal zijn er bij Het Nederlands Verbond

van Vakverenigingen (N.V.V.) 306, en bij Het Christelijk Nationaal Vakverbond (C.N.V.) 138 arbeiders aangesloten. De Sociaal-Democratische Arbeiderspartij (S.D.A.P.) heeft in Puttershoek, 's-Gravendeel en in mindere mate in Maasdam, leden gehad, echter in Strijen is men lid geweest van De Vrijzinnig-Democratische Bond (V.D.B.). De fusie tussen S.D.A.P. en V.D.B. is niet zonder moeilijkheden gepaard gegaan. Voor de opkomst van de P.v.d.A. speelde de politieke strijd zich overigens vrnl. af tussen V.V.D. en A.R., de kerk van de Doleantie had toen n.l. mede door het optre-

“Jongens stoeien met de meisjes, en vaak ook omgekeerd”

den van enkele krachtige figuren ook politieke invloed gekregen.

Vrije tijdsbesteding

Strijen is een der dorpen in de Hoekse Waard waar de jeugd uit de omliggende plaatsen en buurtschappen op Zaterdag-, en ook wel op Zondagavond naar toe komt. Vroeger trof men elkaar in de Hoofdstraat, maar toen deze straat geëgaliseerd werd en de kaden aan beide zijden verdwenen (waar men zo gemakkelijk op kon zitten) verhuisde de jeugd naar de Kerkstraat. Ze loopt er in groepjes heen en weer, jongens stoeien met de meisjes (en vaak ook omgekeerd!), men gilt en schreeuwt naar elkaar. Een der bewoners van deze straat noemt zijn buurt op Zaterdagavond het oord der verschrikkingen". Het niet-kerkelijk georganiseerde verenigingsleven is in Strijen goed ontwikkeld. Vooral veel zangverenigingen (ook enkele muziekkorpsen) blijken zeer samenbindend te werken. Het opmerkelijke is dat een kleine buurtschap als de Mookhoek twee zangverenigingen telt. Het Hoofd van de C.L.S. - zelf niet aangesloten bij een der verenigingen en daardoor ook niet bij een of andere partij horend - dirigeerde verscheidene gezamenlijke uitvoeringen. Na de bevrijding, maar ook nog wel in deze tijd, werkten men samen en stimuleerde met het programma tevens de volkszang. Bij de onthulling van een herdenkingsmonument en bij het vijfjarig-regeringsjubileum van H.M. de

Koningin kwam men tot zulke gezamenlijke uitvoeringen. Ook op feestavonden kan geheel Strijen goed mee doen. Wanneer b.v. het Rode Kruis of Volksonderwijs een avond geeft, is de bevolking van alle gezindten present, men vergeet voor een avond de geschillen en er heerst dan een gezellige stemming.

Er is een afdeling van de Prot. Chr. Lectorraad, ook een bibliotheek van 't Nut. Er wordt regelmatig gebruik van gemaakt, alhoewel men vlak na de oorlog veel meer las. Het N.V.V. heeft een jongerenafdeling in Strijen opgericht (Jonge Strijd). Deze afdeling telt momenteel 50 leden. Men schaakt

en damt; er is een groep, die volksdant. Deze groep heeft echter gebrek aan geschikte leiding. Het ligt in de bedoeling cursussen te gaan geven in Staatsinrichting, opvoeding, conversatie etc.

“De arbeiders op Sas waren eerder georganiseerd dan op Strijen”

De kerkelijke jeugdorganisaties

Er is in Strijen een Zondagschool, die 200 kinderen bereikt. Deze is niet aangesloten bij de Nederlandse Zendings Vereeniging (N.Z.V.), hoewel de pas benoemde voorzitter er persoonlijk lid van is. De godsdienstige tegenstellingen en - daarmee in verband - de spanningen en ruzies hebben het kerkelijk jeugdwerk in een zeer bedreigde positie gebracht. De Jeugd Vereniging (J.V.) is achteruit gegaan: in twee jaar liep het ledenaantal terug van 40 tot 15. De leider van deze groep wil de J.V. bewust een bepaalde kant, n.l. de richting van de Bond, uitsturen. Men verbrak de band met de Christelijke Jonge Mannen Vereniging (C.J.M.V.) en gaf te kennen, dat het geld van de contributie voor het C.J.M.V. beter gebruikt kon worden voor een busreisje. Men noemt zich nu C.J.V. (Christelijke Jongeman-

nen Vereniging). De jongens van de knapenafdeling willen later niet naar de J.V. toe. In de leiding liggen ook hier allerlei moeilijkheden waar het verenigingsleven door te lijden heeft. De meisjesgroep tot 16 jaar is wel aangesloten bij de Christelijke Jonge Vrouwen Federatie (C.J.V.F.) en staat onder goede leiding. Vaak krijgen de meisjes na hun 16de jaar "verkering" en "trouwen er dan uit". Het is niet gelukt de oudere meisjes in verenigingsverband bij elkaar te houden. De Jonge Kerk (J.K.) is in 1949 opgericht. Deze groep, die uit een 20 leden bestond, ondervond veel weerstand. Men vond de J.K. "maar een zondig dingetje", het blad viel niet in de smaak, "Er staan dingen in, die we in kerkelijk Strijen niet nemen". Enkelens kwamen nog wel op een Jeugdleaderscursus in Maasdam (in 1952-1953). Door onderlinge conflicten is de J.K. daarna opgeheven. Samenvattend kan men zeggen, dat de kerkelijke jeugd praktisch geheel buiten de kerk in Verenigingsverband georganiseerd is - zo ze al is georganiseerd. Noch

het vroegere C.J.M.V., noch de J.K. en met moeite de C.J.V.F. hebben hier goed verenigingsleven tot stand kunnen brengen. In Mookhoek zijn Nederlands Hervormde groepen, die enigszins beter functioneren, voornamelijk de Zondagschool en het C.J.M.V. Er is - alleen in Strijen - een afdeling van 'In Dienst der Kerk', die 35 leden telt, waarvan de helft regelmatig komt.

Volgende keer in deel 6: Heinoord

De volledige rapportage

De volledige rapportage waarop dit artikel is gebaseerd kunt u raadplegen op internet via het webadres: piershil.com/category/1953

